Dr. Pintér Sándor Úr, belügyminiszter részére
Belügyminisztérium

1903 Budapest, Pf.: 314.

Tárgy: Új építési termék kormányrendelet szóhasználata

Tisztelt Belügyminiszter Úr!

A közeljövőben az építési termékek műszaki követelményeiről szóló 3/2003. (I. 25.) BM-GKM-KvVM együttes rendeletet új kormányrendelet (190/2013 ?) váltja fel.

Az új építési termék kormányrendelet tervezetében a forgalomba kerülő termékek mellé csatolandó nyilatkozatot, amelyben a gyártó a termékek tulajdonságait igazolja, illetve szavatolja, sajnálatos módon „teljesítmény-nyilatkozatnak" nevezik, feltehetően átvéve a 305/2011/EU rendelet magyar fordításának szerencsétlen szóhasználatát.

Ez a termék-nyilatkozat ezer és ezer példányban kinyomtatva vagy elektronikusan közzétéve a fogyasztók kezébe kerül, át fogják venni a szabványok stb., és ezért a „termék-nyilatkozat" szóhasználat éveken, akár évtizedeken keresztül károsítani fogja a magyar nyelvet. Intézményesített nyelvrontás.

A fizikában tanultak és a magyar nyelv értelmező szótára szerint is a teljesítmény idő egység alatt végzett munkát, a munka pedig egy adott úthosszon kifejtett erőt (erő·út) jelent, következésképpen nyugvó helyzetben lévő tárgynak, anyagnak, terméknek nincs teljesítménye vagy teljesítőképessége. A teljesítmény mértékegysége watt, vagy N·m/s, vagy joule/s, tehát a méret, a testsűrűség, a szilárdság, a hővezetési tényező, a vízzáróság, a fagyállóság, a szín, az anyag mivolta stb. nem teljesítmény, hanem a termék jellemzője vagy tulajdonsága. A motornak ugyan van watt-ban kifejezett teljesítménye, de ugyanannak motornak van más tulajdonsága is, például, hogy kétütemű, vagy benzin üzemű, vagy kis fogyasztású stb., amelyek úgyszintén nem teljesítmények, hanem tulajdonságok, jellemzők.

A teljesítmény szó másik jelentése a magyar nyelv értelmező szótára szerint: a tevékenység eredménye. Az építési termékek nem tevékenykednek, tehát teljesítménnyel, mint tulajdonsággal az építési termékek ebben az értelemben sem ruházhatók fel.

A 305/2011/EU rendelet magyar fordítói bizonyára a többjelentésű angol performance szót fordították teljesítménynek, holott az tartalmilag magyarul nem csak teljesítményt jelent, és alkalmazása nyugalmi helyzetben lévő tárgyakra, mint például a tégla, cserép, cement, beton, üveg, ablakkeret, falfesték stb. a magyar nyelvben teljességgel helytelen. Céltalan az ilyen szószerinti fordítás, hiszen az idegen nyelvű jogalkotó számára sem a szószerinti, hanem a tartalmat kifejező magyar szóhasználat a fontos.

Tisztelt Belügyminiszter Úr! Tisztelettel kérem Önt, vesse latba tekintélyét, hogy az új építési termék kormányrendeletben a helytelen, magyartalan „teljesítmény-nyilatkozat" kifejezés helyett a „tulajdonság-nyilatkozat" vagy a „nyilatkozat a termék tulajdonságairól" vagy a „nyilatkozat a termékjellemzőkről" kifejezést alkalmazzák.

Magyarország Alaptörvénye a Nemzeti Hitvallásban és a H) cikkben kimondja, hogy Magyarország védi egyedülálló nyelvünket, a magyar nyelvet. Ez a jogalkotót is kötelezi.

Budapest, 2013. június 2.

Tisztelettel

Dr. Kausay Tibor
okl. építőmérnök, címz. egyetemi tanár
1093 Budapest, Közraktár u. 24.

BELÜGYMINISZTÉRIUM

1051 Budapest, József Attila u. 2–4.

Hungary
Budapest
1903

BUDAPEST 138
2013-06-21
NE-T-283

MAGYARORSZÁG
00195
FORINT

BELÜGYMINISZTÉRIUM
Építésügyi Főosztály
1051 Budapest, József A. u. 2-4.
Levélcím: 1903 Budapest, Pf. 314.

BM/9091-2/2013

Dr. Kausay Tibor

ELSŐBBSÉGI
PRIORITAIRE

Budapest
Közraktár u. 24.
1093

BELÜGYMINISZTÉRIUM

TERÜLETFEJLESZTÉSI, ÉPÍTÉSÜGYI ÉS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HELYETTES ÁLLAMTITKÁR

BM – 9091/2 /2013.

Ügyintéző: Soltész Ilona
Telefon: +36-1-441-1126
E-mail: ilona.soltesz@bm.gov.hu
Tárgy: építési termék szabályozás szóhasználata

Dr Kausay Tibor úr részére
okl. építőmérnök, címz. egyetemi tanár részére

Budapest
Közraktár utca 24.
1093

Tisztelt Professzor Úr!

2013. július 1-jétől kell alkalmazni az új 305/2011/EU számú, építési termék rendeletet, amely minden olyan építési termék esetében, amelyre harmonizált szabvány alkalmazható a forgalomba hozatal feltételeként kötelezően előírja egy nyilatkozat kiadását, a termék lényeges tulajdonságairól és a számszerű termékjellemzőkről.

Teljességgel osztom véleményét, hogy a „teljesítménynyilatkozat" szó a magyar nyelv hagyományait tekintve és a jelentését is figyelembe véve nem szerencsés fordítás. Az Európai Unió jogszabályainak fordításait Jogász-nyelvész Munkacsoportok végzik. A fordítások véglegesítését megelőzően a jogszabályok fordítását rend szerint megküldik a brüsszeli Állandó Képviselet szakdiplomatájának, aki gyakran bevonja a hazai szakembereket is a megfelelő szakszavak ellenőrzésébe. A 305/2011/EU rendelet fordításának ellenőrzésekor munkatársaim a „teljesítménynyilatkozat" kifejezést észrevételezték és helyette a „teljesítőképesség", illetve a „nyilatkozat a termék teljesítőképességéről" kifejezést javasolták.

Megfelelőnek tartjuk az Ön által javasolt „nyilatkozat a termékjellemzőkről" fordulatot is.
Sajnos a Jogász-nyelvész csoport javaslatunkat nem vette figyelembe, és a 305/2011/EU rendelet a Hivatalos Lapban megjelent szövegében a „Declaration of Performance" fordításaként a teljesítménynyilatkozat található. A rendelet közvetlenül hatályos és közvetlenül alkalmazandó, ezért új szót nem lehet bevezetni a rendeletben levő fogalomra.
A kapcsolódó hazai rendeletekben (építési törvény, engedélyezési, kivitelezési rendeletek) is ez a kifejezés található. A készülő kormányrendelet-tervezetben zavart okozna, ha egy másik szót vezetnénk be ugyanarra a fogalomra, mint ami a 305/2011/EU rendeletben előfordul.
Megkeressük a Közigazgatási és Igazságügyi Minisztériumot, milyen lehetőség van a 305/2011/EU rendelet fordításának módosítására.
Köszönjük javaslatait.

Budapest, 2013. június " 19."

Üdvözlettel:

BELÜGYMINISZTÉRIUM Területrendezési, Építésügyi és Örökségvédelmi Helyettes Államtitkárság 1.

Dr. Szaló Péter

Telefon: 441-1942 Fax: 441-1755
Levelezési cím: 1903 Bp., Pf.: 314. (1051 József Attila utca 2-4.)
e-mail: peter.szalo@bm.gov.hu